

LIEKSAN KAUPUNKI

Kaupunginhallituksen lupajaosto
3.8.2023 §

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA 458/2023

Päätös julkaistu xx.xx.2023
Dnro 36211.01.00.08/2023

SAMI JÄÄSKELÄISEN MAA-AINES JA YMPÄRISTÖLUPA MAA-AINESTEN OTTAMISEEN JA KIVIAINEKSEN MURSKAUKSEEN KIINTEISTÖILLÄ HUOSIOPURO 422-429-17-21, SAMMALLAHTI II 422-429-17-23 JA SUPIKUMPU 422-429-17-25, LIEKSA

LUVAN HAKIJA JA KIINTEISTÖN HALTIJA

Sami Jääskeläinen
Viekinjärventie 21
81860 Viekijärvi
Y-tunnus 2287509-4

Yhteyshenkilö:
Sami Jääskeläinen
jaaskelainen.sami@hotmail.com
p.040 541 3842

Kiinteistöjen omistajat:
422-429-17-21 Huosiopuro, Keijo ja Kaija Jääskeläinen
422-429-17-23 Sammallahti II, Sami Jääskeläinen
422-429-17-25 Supikumpu, Keijo ja Kaija Jääskeläinen

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lieksan kaupunki, Huosiopuro 422-429-17-21, Sammallahti II 422-429-17-23 ja Supikumpu 422-429-17-5, Huosiopuron ottamisalue.

Kyseessä on vanha ottamisalue. Hakemuksen mukainen alue sijaitsee Lieksassa Varpasen kylässä noin 20 kilometrin päässä Lieksan keskustasta luoteeseen. Varpasentie (tie 5261) on suunnitellun ottamisalueen itäpuolella noin 50 metrin päässä.

Hakemuksen mukainen kokonaisottomäärä kiviaineksille on 60 000 m³ktr. Lupaa haetaan tälle määrälle 10 vuodeksi. Hakemus käsittää myös kiviaineksen murskaamista koskevan ympäristölupahakemuksen.

Päätös sisältää maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen ratkaisun täytäntöönpanosta mahdollisesta muutoksen hausta huolimatta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainelain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Ympäristölupahakemus perustuu ympäristönsuojelulain 27 §:ään ja lain

liitteen 1 taulukko 2 kohtaan 7 e; tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Maa-aineslain (424/2015) 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain (423/2015) 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristölupaviranomaisena toimii ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohdan 6 b kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Lieksan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen lupajaosto toimii maa-aineslain 7 §:n mukaisena lupaviranomaisena ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus saapui 28.4.2023. Hakemusta on täydennetty ja muutettu 24.7.2023 saapuneessa vastineessa.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA MUUT LUVAT

Alueella ei ole yleis- eikä asemakaavaa. Pohjois-Karjalan maakuntakaavaan ei ole osoitettu merkintöjä hakemuksen mukaiselle alueelle. Lähimmät maakuntakaavassa olevat merkinnät SL sijaitsevat alueen länsi- ja itäpuolella. Alueella on ollut 2.5.2012 myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa, jonka voimassaoloaika on päättynyt 1.6.2022.

TOIMINNAN SIJAINNAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Hakemuksen mukaisella alueella on ollut ottamistoimintaa jo 1960- luvulta lähtien. Vanhan ottoalueen reunoilla ja pitkään koskemattomilla olleilla välialueilla kasvaa tiheästi lehtipuita, kuten leppää, koivuja ja pihlajaa sekä niiden seassa kasvaa myös männyn taimia. Hakemuksen mukainen alue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Piitilänkangas (luokka 2), joka sijaitsee noin 3,9 kilometrin etäisyydellä kaakon suunnassa.

Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä on Notkolan ja Honkapellon luonnonsuojelualue (YSA205694), jonka kaksi palstaa sijaitsee maa-ainesalueen pohjoisosan molemmin puolin. Luonnonsuojelualue on perustettu vanhan, runsaslahopuustaisen havumetsän ja sen eliölajiston suojelemiseksi. Lähin lähde sijaitsee luonnonsuojelualueella noin 70 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen reunasta.

Lähin vakituinen asutus sijaitsee suunnitelma-alueelta noin 100 metrin etäisyydellä ja vapaa-ajan asutus noin 290 metrin etäisyydellä. Murskauslaitoksen etäisyys lähimpään vakituiseen asutukseen on 305 metriä ja vapaa-ajan asuntoon 480 metriä. Suunnitelma-alue ulottuu lähimmillään 10 metrin päähän naapuritilan kiinteistörajasta.

TOIMINTA

Maa-aineksen otto

Otettava kiviaines on soraa ja hiekkaa. Suunnitelma-alueen kokonaispinta-ala on 4,6 ha. Varsinaisen kaivualueen kokonaispinta-ala on 3,8 ha. Lupaa haetaan 60 000 m³:n ottomäärälle. Varasto-/tukitoiminta-alue kuuluu suunnitelma-alueen pinta-alaan.

Suunnitellun ottoalueen maanpinnan korkeus vaihtelee noin tasolla +118,00– +151. Suunniteltu alin ottotaso on +118,00 ja +132 m (N2000).

Ottamistoiminta on tarkoitus jakaa kahteen eri vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa hyödynnetään ottamisalueen itäosan maa-ainekset ja toisessa vaiheessa toiminta laajennetaan länsiosaan. Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5. Hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset poistetaan alueelta ja nämä ainekset läjitetään ottamisalueen reunoille tai muuhun tarkoituksen mukaiseen paikkaan. Reunoille kasatut ainekset toimivat toiminnan aikana melu-, pöly- ja näkösuojana.

Suunnitelma-alueen itäreunan tuntumassa on ollut pohjavesiputki, josta pohjavedenpinnan korkeushavainto on 13.6.2011 +115,58 mpy (N2000). Suunnitelma-alue sijoittuu luode-kaakkosuuntaisen Lotsinvaaran rinteeseen. Suurin osa alueella muodostuvasta pohjavedestä kulkeutuu kohti itäpuolella sijaitsevaa Viekipjärveä (+98,3). Pohjaveden ylimmän korkeuden arvioidaan olevan ottamisalueen itäosassa tasolla +116,0 mpy ja lounaisosassa +128 mpy. Suunnitelmassa esitetään alimmaksi ottamistasoksi +118 ja +132, jolloin pohjaveden päälle jäisi kahden (2) metrin paksuinen luonnontilainen suojamaakerrospaksuus. Mikäli myöhemmin havaitaan, että pohjaveden pinnan taso on eri kuin nyt arvioidut tasot, tällöin maa-ainesten ottamista ei kuitenkaan uloteta kahta (2) metriä lähemmäksi pohjaveden pinnan tasoa.

Kiviaineksen murskaus ja seulonta

Ottamisalueella suoritetaan kiviaineksen murskaamista siirrettävällä 2- tai 3- vaiheisella murskausasemalla. Kiviaineksen murskaustoimintaa arvioidaan tapahtuvan koko toiminta-aikana 2–5 kertaa. Ennalta arvioiden murskattavaa kiviainesta on alueella 20 000–40 000 m³-ktr (40 000–80 000 tn) ja loput maa-aineksesta jalostetaan seulomalla. Yksi

toimintajakso kestää noin 1–4 viikkoa kerrallaan riippuen tuotettavan murskeen kokonaismäärästä. Murskausta tehdään ympärivuotisesti. Alueella tuotetaan mursketta yhden murskausjakson aikana keskimäärin 10 000 tn ja enintään 40 000 tn. Murskausjakson aloittamisesta tehdään ilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Hakemuksessa on esitetty seuraavat toiminta-ajat. Kuormaamista ja kuljetuksia voi tapahtua myös viikonloppuisin, jos tienhoidolliset toimenpiteet niin vaativat.

Toiminto	Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Viikoittainen toiminta-aika (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	60 h/a	7:00–22:00	ma-pe 7:00–22:00	0–250 h/a
Rikotus	10 h/a	8:00–18:00	ma-pe 8:00–18:00	0–100 h/a
Kuormaaminen ja kuljetus	50 h/a	6:00–22:00	ma-pe 6:00–22:00	10–300 h/a

Murskaustoiminta-alueen reunasta on lähimpään häiriintyvään kohteeseen matkaa 305 metriä. Ennen murskaustoiminnan aloittamista tehdään murskausasemalle työskentelyalue kuormaamalla suunnitellulta murskaustoiminta-alueelta maa-aineksia tulevan murskauspaikan itäpuolelle meluvalliksi. Itäpuolelle sijoitetaan myös varastokasoja. Valli ja varastokasat estävät pölyn ja melun leviämistä murskausasemalta lähiympäristöön. Murskaustoiminnasta vastaa urakoitsija.

Alueelle ei pystytetä tai rakenneta pysyvästi rakennuksia tai laitteita, vaan tarvittava kalusto tuodaan alueelle toiminnan ajaksi. Murskauslaitos on polttomoottorikäyttöinen tai sähkökäyttöinen, jolloin sähkö tuotetaan aggregaatilla. Kohteessa käytetään myös seuloja erilaisten lajikkeiden jalostamiseksi, jotka ovat polttomoottori käyttöisiä.

Poltto- ja voiteluaineiden käyttö ja varastointi

Ottamisalueelle perustetaan tukitoiminta-alue kaivualueen ulkopuolelle, jossa tapahtuu polttoaineiden varastointi ja työkoneiden säilyttäminen. Alueella toimivien koneiden ja laitteiden käyttämä polttoaine on kevyt polttoöljy, jonka keskimääräinen kulutus on 4–24 tn/vuosi. Alueella varastoidaan poltto- ja voiteluaineita vain toimintajaksojen aikana. Polttoainesäiliöiden yhteistilavuus on enintään 8 m³. Polttoainesäiliöt ovat IBC-hyväksytyjä ja tarkastettuja kaksoisvaippasäiliöitä. Säiliöt ovat lukittuja ja niissä on laponesto sekä ylitäytön estävä sulkuventtiili. Polttoainesäiliöitä säilytetään pääsääntöisesti tukitoimintojen alueella. Tarvittaessa alueelle perustetaan suoja-alue, jossa maahan on asetettu suojakalvo (HDPE) kaukaloksi ja kaukalon päälle 30 cm:n paksuinen kerros hiekkaa. Suojakaukalon tilavuus on vähintään yhtä suuri kuin siihen sijoitettavien polttoainesäiliöiden tilavuus. Suojatun alueen reunat

korotetaan ja suoja-alueesta tehdään kooltaan niin suuri, että alueella säilytettävät koneet ja säiliöt mahtuvat alueelle.

Pienemmissä huoltotöissä tarvittavat öljyt ja voiteluaineet varastoidaan murskauslaitoksen mukana kulkevassa huoltokontissa tai vastaavassa. Öljyjä ja voiteluaineita varastoidaan enimmillään 100 kg omista astioissaan, jotka varastoidaan lukittavassa varastokontissa tai vastaavassa tilassa.

Murskauslaitoksen aggregaatti tankataan alueelle tuotavasta kaksoisvaippasäiliöstä, joka on tyyppihyväksytty ja tarkastettu.

Kaivannaisjätteet

Hakemuksen liitteenä olevan kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita arvioidaan muodostuvan 11 950 m³ktr. Kantojen ja hakkuutähteiden määräksi arvioidaan 50 m³ktr. Seulontakiviä ja lohkareita muodostuu hyvin pieniä määriä. Kaivannaisjätteet välivarastoidaan alueen reunoilla ja ne hyödynnetään kokonaisuudessaan alueen maisemoinnissa.

Turvallisuus- ja liikennejärjestelyt

Muodostuvien luiskien reunat merkitään maastoon lippusiimoin ja putoamisvaarasta kertovin kyltein, jolloin ulkopuolisten tahaton joutuminen alueelle estyy. Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan eikä alueella säilytetä toimintaan kuulumattomia romuja. Alueella noudatetaan työturvallisuuslakia. Alueella työskentelevät henkilöt ovat ammattitaitoisia sekä heidät on perehdytetty toimimaan ympäristövahinkojen varalta. Murskausasemalla sekä muissa koneissa on tarkistetut alkusammutuskalustot.

Toiminta-aikana alueella arvioidaan olevan raskaanliikenteen käyntiä 5–20 kertaa vuorokaudessa ja vuodessa noin 150–700 kertaa. Liikennöinti alueelle toteutetaan olemassa olevia tieyhteyksiä käyttäen. Kulku alueelle tapahtuu Varpasenttieltä alkavaa yksityistietä pitkin. Yksityistie on sorapintainen, jonka pölyämistä ehkäistään tarvittaessa vesikastelun avulla, säännöllisellä tienhuollolla ja kunnossapidolla sekä pitämällä ajonopeudet alhaisina. Alueelle johtava tie voidaan sulkea lukittavalla puomilla, kun alueella ei ole ottotoimintaa.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset maisemaan ja luonnonolosuhteisiin

Suunnitelma-alue sijoittuu kokonaisuudessaan jo ottamistoiminnan piirissä olleelle alueelle. Suunnittelualueen reunoilla ja pitkään koskemattomilla olleilla välialueilla kasvaa tiheästi lehtipuita. Hakemuksen mukaan maa-ainesten ottamisalueella ei arvioida olevan erityisiä maisema-arvoja eikä suunnitellun toiminnan arvioida muuttavan merkittävästi nykyistä

paikallis- tai kaukomaisemaa. Aluetta suojaa osin ympäröivä maasto ja puustoiset metsämaat.

Suunnitellun toiminnan ei arvioida aiheuttavan huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia. Yli puolet suunnitellusta ottamisalueesta on ottamistoiminnan piirissä ja muilta osin alue on juuri avohakattua metsätalousmaata. Suunnitelma-alueen rajauksen sisäpuolella ei ole tiedossa olevia erityisiä luontoarvoja tai huomionarvoisia lajihavaintoja.

Suunnitelma-alueen pohjoisosan molemmin puolin sijaitsee yksityismaiden luonnonsuojelualueet. Pohjoisosassa osa irrotettavasta maa-aineksesta jalostetaan seulomalla ja osa maa-aineksesta kuljetetaan alueelta sellaisenaan, siirtämällä maa-aines rinteestä suoraan kuorma-auton lavalle. Tällöin maa-aines on hieman kosteaa kuormattaessa eikä se pölyä juuri ollenkaan. Näin toimiessa ottamistoiminnasta aiheutuvat melu- ja pölypäästöt jäävät hyvin vähäisiksi pohjoisosassa. Murskaustoiminnan sijoitus sekä vallitsevat tuuliolosuhteet (koillinen) ehkäisevät osaltaan sen, ettei pöly leviä luonnonsuojelualueelle.

Melu ja tärinä

Merkittävimpiä melunlähteitä toiminnassa ovat murskaus ja rikotus. Melua aiheutuu vain, kun alueella on toimintajakso ja toiminta-aikoja on ajallisesti rajoitettu.

Toiminnan yhteydessä syntyy impulssimaista melua, jota tavanomaisesti tuottavat mm. rikotus ja kiviaineksen syöttö murskaan, varsinainen murskausmelu ei ole impulssimaista kuin murskauslaitoksen välittömässä läheisyydessä. Murskausaseman itäpuolelle kasataan maa-aineksiä meluvalliksi. Lisäksi varastokasoja sijoitellaan niin, että häiriö lähimpään kohteeseen vaimenee.

Rikotuksesta aiheutuvan melun leviämistä ympäristöön voidaan rajoittaa tehokkaasti rikotuksen sijoittelulla ottamisalueella ja sen kuulumisen ympäristössä voi vaihdella päivän aikana huomattavastikin. Rikotusta on vältettävä korkeiden kivikasojen päällä ja yli suurten lohcareiden rikotus tulee tehdä melua vaimentavien rinteiden ja varastokasojen välissä.

Kun huomioidaan alueen sijoittuminen ympäröivää maastoa alemmalle tasolle, varastointi- ja pintamaakasojen sijoittelu, asutuksen suuntaan jäävät maastonmuodot ja puustovyöhyke, sekä toiminnan kesto ja etäisyys, voidaan todeta tutkimuksiin ja kokemukseen perustuen, että toiminnasta aiheutuva melu laskee alle sallitun melutason lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Suunnitellun ottamisalueen läheisyydessä esiintyvät tärinävaikutukset aiheutuvat murskaustoiminnasta käytettävistä koneista sekä kuljetusliikenteestä. Liikennöinnistä aiheutuvan tärinän vaikutusalue rajautuu teiden ympäristöön. Murskaukseen, kaivamiseen ja

kuormaamiseen käytettävästä koneista aiheutuvan tärinän vaikutusalue jää ottamisalueen välittömään läheisyyteen.

Päästöt ilmaan

Alueella tapahtuvan toiminnan yhteydessä syntyvän pölyn määrä ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskauksessa valmistettavan tuotteen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Pöly muodostuu hienojakoisista mineraaleista, jotka eivät sisällä haitta-aineita tai ravinteita. Murskauksessa pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla käsiteltävä materiaali ja/tai koteloimalla laitokset. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä. Myös alueen työskentely- ja kuljetusväylien pölyämistä voidaan vähentää tarvittaessa kastelemalla.

Alueella käytettävien koneiden polttomoottoreista syntyy päästöjä ilmaan. Alueella käytettävät polttomoottorit täyttävät päästönormit. Ilman päästöjen määrät on esitetty alla. Laskenta perustuu Motiva Oy:n kokoamiin tietoihin.

Päästöt ilmaan, keskimääräiset ja suurin vuosipäästö

Hiukkaset (sis. pöly)	0,024 - 0,16 t/a
Typen oksidit (NOx)	0,20 – 1,35 t/a
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,004–0,03 t/a
Hiilidioksidi (CO ₂)	13,55 – 90,41 t/a

Päästöt veteen ja maaperään

Alueella muodostuvat sade- ja sulamisvedet suotautuvat alueen maaperään, joka on hiekkaa ja soraa. Myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu kokonaisuudessaan materiaaleihin.

Alueella ei säilytetä pidempiaikaisesti polttoaineita, koneita tai laitteita. Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden isompia huoltoja (määräaikaishuoltoja). Mahdolliseen polttoaine- tai öljyvahinkoon on varauduttu turpeella ja öljynimeytysmatolla murskausasemalla ja tukitoiminta-alueella.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja jätehuolto

Jätteitä alueella syntyy pääsääntöisesti murskauslaitoksen toiminnan aikana. Syntyvät jätteet ovat pääasiassa sekajätettä. Mahdolliset vaaralliset jätteet säilytetään niille varatuissa tiiviissä säiliössä. Jos vaarallisia jätteitä toiminnan aikana muodostuu, ne toimitetaan aina jätelain mukaisesti keräyspisteisiin ja kirjanpito suoritettaisiin laskutuksen seurannan kautta.

Kaikki jätteet lajitellaan ja kerätään niitä varten varattuun keräysastiaan. Hyötykäyttöön soveltuvat jättejakeet kierrätetään.

Jättenimike	Arvioitu määrä (kg/vuosi)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka
Talousjäte (ruoan tähteet, pakkauskääreet yms.)	5–50 kg	Jätehuolto	Toimitetaan jäteasemalle
Metalliriomu	1000 kg	Kierrätys	Toimitus metalliriomun kierrätysliikkeeseen
Ongelmajätteet (paristot, polttimot...)	0–1 kg		Ongelmajätteiden käsittelylaitos
Kuivakäymälän säiliön sisältö	10–40 kg	Kompostointi	Kompostoidaan turpeeseen ja kuljetetaan kompostointipisteeseen

Maisemointi ja jälkihoito

Mikäli ottamisalueella esiintyy kalliota alimman sallitun ottamistason yläpuolella, se peitetään noin 0,5 metrin paksuisella irtomaakerroksella maisemoinnin yhteydessä. Jyrkät tai muodoltaan teräväpiirteiset kalliopinnat jätetään peittämättä. Alueen maisemointi suoritetaan ottamistoiminnan edetessä mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnan loputtua alue siistitään ja kaikki laitteet viedään alueelta pois. Jälkihoidon avulla pyritään ottamisalue liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä. Ottamisalueen pohja muotoillaan siten, että alin taso on alin ottamistaso. Ottamisalueen pohjatason sekä maa-ainesluiskien kaltevointi pyritään tekemään mahdollisimman luonnolliseksi ja vaihtelevaksi. Maa-ainesluiskien kaltevuudeksi tulee noin 1:2,5. Alue annetaan metsittyä luontaisesti tai keinollisesti. Alueelle voidaan jättää pieni alaisia paahderinteitä paikkoihin, joista ei ole merkittävää näkyvää kaukomaisemaan. Maisemointityöt suoritetaan niin, ettei pintavesistä muodostu alueelle lammikoita.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Ottamistoimintaan ja jalostukseen ei liity merkittäviä onnettomuusriskejä. Murskauskaluston tekniikkaa voidaan rinnastaa normaaliin maarakennuskalustoon. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantuminen voisi johtua öljyvahingosta tai luvattomien kuormien tuonnista alueelle. Poikkeuksellisten tilanteiden syntymisen ehkäistään riskienhallinnalla ja siihen liittyvillä toimenpiteillä, joita on hakemuksessa listattu useampi. Esimerkiksi työmaalle varataan imeytysmatto ja -turvetta öljyvahingon varalle. Asemalla on viranomaisien määräämät alkusammutuskalustot ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen

niiden käyttöön. Toiminnan harjoittaja huolehtii oman henkilöstönsä kouluttamisesta ympäristövahinkojen varalle.

Mahdollisen ympäristövahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja ympäristövahingoista ilmoitetaan aina viipymättä pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SOVELTAMISESTA

Toiminta-alueella käytetään mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoisia koneita ja laitteita. Koneet huolletaan säännöllisesti mikä pienentää polttoaineen kulutusta ja sitä kautta päästöjä ilmaan. Murskaus- ja kuljetustyössä käytettävät diesel- ja polttomoottorit täyttävät nykyaikaisille työkoneille asetetut päästönormit. Murskausasema voi olla myös osittain koteloitu ja varustettu vesikastelu järjestelmällä melu- ja pölypäästöjen vähentämiseksi. Pölyämistä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä työsuojelullisista syistä, koska pölyn vaikutukset kohdistuvat lähinnä alueen työntekijöihin.

Melua pyritään vähentämään sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman lähelle kaivettua rintausta ja alas ottamisalueen pohjalle varastointikasojen suojaan. Myös kiviaineksen putoamiskorkeuden säätäminen mahdollisimman pieneksi vähentää melun syntyä. Melupäästöjä vähennetään käyttämällä huollettuja nykyaikaisia murskauskalustoja.

Polttoainesäiliö on maanpäällinen, IBC-hyväksytty ja asianmukaisesta tarkistettu kaksoisvaippasäiliö ja niissä on ylitäytön estävä sulkuventtiili. Tankkauslaitteisto on lukittava, jotta luvaton käyttö voidaan estää.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Maa-ainesten otettu määrä ja laatu ilmoitetaan lupaviranomaisille vuosittain maa-aineslain edellyttämällä tavalla.

Työmaalla pidetään tarkastus joka työjakson alussa, jossa kartoitetaan riskitekijät työturvallisuuden ja ympäristövahinkojen varalta sekä sovitaan toimenpiteet ja tarkistetaan aikaisemmin sovittujen toimenpiteiden toteutuminen. Toiminnan aikana havaituista poikkeus-/häiriötilanteista raportoidaan työmaanjohtolle, josta asia viedään tarvittaessa eteenpäin yrityksen johtoon.

Murskauslaitoksen toimintaa seurataan päivittäin ja seurattavia asioita ovat mm. päivittäinen tuotantoaika, tuotantomäärä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Toiminnasta aiheutuvia melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti.

Pohjavedenpinnan korkeustasoa esitetään tehtävän alueelle asennettavista pohjavesiputkista; maalisi- ja syyskuussa. Toiminnan seuranta raportoidaan lupapäätöksen edellyttämällä tavalla.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Luvanhakija hakee alueelle maa-ainelain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin maa-ainelupapäätös on saanut lainvoiman ja vakuudeksi esitetään varsinaiseen ottamistoimintaan asetettua vakuutta. Alueelle haetaan myös ympäristönsuojelulain 199 § mukaista lupaa aloittaa lupamääräysten mukainen toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Perustelut toiminnan aloittamiselle ennen luvan lainvoimaisuutta:

Hakemuksen mukainen toiminta koskee toiminnan jatkamista. Hakijan tiedossa ei ole, että alueen ympäristössä olisi aikaisemman tehdyn toiminnan johdosta tapahtunut merkittäviä haitallisia muutoksia. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset, melu ja pöly ovat toiminnanaikaisia eivät pysyviä. Toiminnan aiheuttamiin ympäristöriskeihin varaudutaan lupapäätöksen ja lupahakemuksessa kuvatulla tavalla.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Kuulutus

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Lieksan kaupungin internet-sivuilla 19.5.–19.6.2023. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä ympäristönsuojelun internetsivuilla.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta tiedotettiin kirjallisesti naapurikiinteistöjen omistajia.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemukseen saapui yksi muistutus rajanaapurikiinteistöjen omistajilta. Muistutuksessa tuotiin esille mm. seuraavia asioita:

- Lähteen tila ei saa vaarantua ja sen laatua on seurattava luotettavasti. Lähteestä ei saa ottaa vettä kasteluun ja kasteluedet eivät saa valua lähdealueelle. Soranottajan on korvattava mahdollinen lähteelle koitua haitta.
- Hakijan tulee kunnioittaa tilusrajoja riittävien suoja-alueenauhojen muodossa – jottei soranotossa tulisi ottaneeksi sellaisilta alueilta, jossa maanpinnan korkeuserot aiheuttaisivat vyörymiä ottosuuntaan. Myös jälkihoidossa mainittuja varoaloja tulee ennakoida samoista syistä, ja myös huolehtia suunnitellusti ja aktiivisesti luonnontilaan ennallistamisesta istuttamalla.

- Honkapelto-tilan läpikulku sora-alueella tulee kieltää ja tie tulee sulkea puomein.
- Näkymä maantielle menee pilalle.
- Virkistysarvo ja kiinteistön käyttöarvo kärsivät melun, pölyn ja liikenteen aiheuttaman haitan vuoksi, sen vuoksi kesä-, heinä- ja elokuu pitää rajata ottoaajan ulkopuolelle.
- Päivittäinen ottoaika on rajattava melun, pölyn ja liikennehaittojen takia klo 10–16 väliseksi ajaksi.
- Kaksiosaisen luonnonsuojelualueen maantienpuoleinen osa on karttapiirroksissa jätetty merkitsemättä. Myös kartalle piirretyn kaksiosaisen ainaissuojelun (lähde sijaitsee tällä alemmalla kuviolla) lisäksi heti Varpasentien itäpuolelta alasviettävästi Notkolan tilalla on Natura-alue, 10 vuoden suojelulla edustaen pysyviä luontoarvoja. Ikävää, kun näille kaikille arvoille viitataan kintaalla.
- Linnuston tila tulisi selvittää. Varpushaukasta on yksi havainto ainakin alueella. Luonnonsuojelulaille turvattujen lajien esiintymiä mukaan luettuna petolintujen ja riistalintujen pesintä eivät tänä päivänä saa heiketä maankäytön seurauksena.

Lausunnot

Lausuntoa pyydettiin Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta. Pohjois-Savon Ely-keskuksella ei ollut hakemuksesta huomautettavaa. Pohjois-Karjalan ELY-keskus antoi 19.6.2023 päivätyn lausunnon.

ELY-keskus on aiemman lupahakemuksen yhteydessä lausunnossaan (18.11.2011) todennut, että kalliokiven louhinta-alue tilalla 17:23 on varsin lähellä itäpuolen tilan rajaa ja luonnonsuojelualueetta, joka on perustettu vanhan, runsaslahopuustoisien havumetsän ja sen eliölajiston suojelemiseksi. Luonnonsuojelualueen itäosassa, maa-aineesalueen alapuolisella rinteellä on lisäksi ylärinteeltä virtaavan pohjaveden ylläpitämä lähde ja sitä ympäröivää lähteistä luontotyyppiä. Maa-aineesoksen ja kallion otolla ei tule katkaista tai muuttaa pohjaveden luontaista virtausta luonnonsuojelualueelle. Sen vuoksi louhinta-alue tulee rajata tältä osalta 35 m etäisyydelle tilan rajasta ja louhinta-alueen eteläpää 15–20 m pohjoisemmaksi.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineesoksen otolla ei ole maa-aineeslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle, kun otto pysyy jo aiemmin rajatulla ottamisalueella.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueiden

ulkopuolella vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantaso kahdesti vuodessa olemassa olevasta tai uusista pohjaveden havaintoputkista. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- Suunnittelualueen itäpuolella, pohjaveden arvioidussa virtaussuunnassa (itä) sijaitsee hakemuksen mukaan kolme (3) asuinkiinteistöä 100–290 metrin etäisyydellä, joiden yksityisistä talousvesikaivoista ELY-keskuksella ei ole tietoa. Mikäli edellä mainituilla kiinteistöillä on käytössä olevia yksityisiä talousvesikaivoja, on tässä tapauksessa pohjaveden arvioitu virtaussuunta ja etäisyys kiinteistöihin huomioon otettuna perusteltua ottaa lupaehtoihin määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta. Näyte voidaan ottaa esimerkiksi alueen itäosassa olevasta pohjaveden havaintoputkesta, jos putki on näytteenottoon soveltuva tai itäpuolella sijaitsevasta lähteestä, mikäli lähde on näytteenottoon soveltuva (purkautuu riittävästi pohjavettä) tai vaihtoehtoisesti yksityisestä talousvesikaivosta. Tarvittaessa ottoalueen itäpuolelle tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan.
- Näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, lopuksi ja kerran vuodessa syyskuussa toiminnan aikana. Vesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: lämpötila, hajua, sameus, väri, pH, happi, rauta (liukoinen), mangaani (liukoinen), CODMn, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraattityppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt (C10-C40). Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle. Mikäli asuinkiinteistöillä ei ole käytössä olevia yksityisiä talousvesikaivoja, säännöllinen pohjaveden laadun tarkkailu ei ole tarpeen kyseessä olevassa kohteessa.
- Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivun alueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa

verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.
- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN)törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.
- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

LUVANHAKIJAN VASTINE 24.7.2023

Vastine Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausuntoon

Hakija huomauttaa, että lupahakemuksessa ei ole esitetty louhinnan suorittamista suunnitelman mukaisella alueella. Hakija muuttaa hakemusta niin, että ottamistoimintaa tai siihen liittyvää muuta toimintaa ei suoriteta luonnonsuojelualueiden välisellä alueella kuten ELY-keskus lausunnossaan esittää ja hakija toteuttaa vesinäytteiden oton lähteestä ELY:n esityksen mukaisesti, mikäli lupaviranomainen katsoo sen olevan tarpeellista.

Vastine annettuun muistutukseen

Hakija antoi esitettyyn muistutukseen lähes 10 sivuisen vastineen. Vastineessa todetaan mm. seuraavaa:

- Lähde: Alueelle suunniteltu toiminta toteutetaan siten, että pohjavedenpinnan tason päälle jätetään vähintään kahden metrin luonnontilainen suojamaakerrospaksuus. Ottamistoiminnan suunnittelussa on kiinnitetty huomiota pohjavesien suojelutoimiin ja toiminta toteutetaan siten, ettei ottamisalueen toimilla pilata tai vaaranneta pohjaveden laatua tai määrää.
- Tilarajat: Suunniteltu ottamistoiminta ei ulotu naapuritilojen tai luonnonsuojelualueiden puolelle.
- Tie: Suunnitelma-alueelle johtava tie voidaan sulkea tarvittaessa lukittavalla puomilla tai vastaavalla esteellä, jos hakija tai lupaviranomainen katsoo lukittavan puomin asettamisen tielle olevan tarpeen turvallisuuden tai jonkin muun seikan takia.
- Maisema: Suunniteltu ottamistoiminta ei aiheuta merkittävää muutosta

Varpasentieltä päin näkyvään maisemankuvaan, koska aluetta on käytetty maa-aineksen ottoon kauan ja alueen sekä tien välissä kasvava puusto ja maasto suojaavat näkymää.

- Melu ja pöly: Toiminnan ei arvioida vaarantavan lähialueen asutuksen ilmanlaatua eikä pölystä aiheutu haittaa naapuritilojen muulle käytölle, kun otetaan huomioon esitetyt pölyntorjuntakeinot ja suojaetäisyydet (kastelu, kotelointi ja materiaalin putoamiskorkeus). Pölyäminen pyritään pitämään mahdollisimman pienenä työsuojelullisista syistä, koska pölyn vaikutukset kohdistuvat lähinnä alueen työntekijöihin. Melusta hakija on esittänyt melumallin, jonka perusteella pelkän murskauslaitoksen toiminnasta aiheutuva melutaso on laskennan perusteella kiinteistön 422-429-17-27 talon pihapiirin reunalla 43,7 dB(A), A-painotettu dB(A) ja kiinteistön 422-429-17-24 talon pihapiirin reunalla 42,3 dB(A), A-painotettu dB(A). Laskentatuloksen perusteella pelkän murskauslaitoksen toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä VnA 800/2010 melun raja-arvoja. Huosiopuron ottamisalueen toiminta on mahdollista toteuttaa siten, ettei toiminnasta aiheudu melun ohjearvojen ylityksiä lähimpien asutuksien kohdalla.
- Toimintaan liittyvät ajat: Hakija muuttaa hakemusta toiminta-aikojen osalta niin, ettei murskaustoimintaa suoriteta kesä - elokuun puolenvälin aikana. Suunnitellun toiminnan taloudellisen ja järkevän toteuttamisen kannalta hakemuksessa esitetty 10 vuoden luvan voimassa oloaika ja muut esitetyt toiminta-ajat ovat välttämättömiä. Ja hakija huomauttaa, että kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, ns. MURAUUS asetus)3 §:n mukaiset sijoittumisedellytykset täyttyvät.
- Vaikutukset ympäröivien kiinteistöjen arvoon: Alueella on harjoitettu useiden kymmenien vuosien ajan ottamistoimintaa eli suunniteltu toiminta ei muuta nykyistä ympäristön tilaa, eikä näin ollen muuta ympäröivien kiinteistöjen arvoa.
- Vaikutukset luontoon: Suunniteltu toiminta sijoittuu pitkään ottamistoiminnan piirissä olleelle alueelle eli luonnonolosuhteet itse alueella eivät merkittävästi muutu. Hakemuksen mukaisella alueella ei arvioida olevan erityisiä luontoarvoja. Yli puolet suunnitellusta ottamisalueesta on ottamistoiminnan piirissä ja muilta osin alue on viime vuonna avoimeksi hakattua metsätalousmaata. Toiminnan edettyä menetetään varsin tavanomaista kasvillisuutta. Suunnitellulla ottamisalueella ei ole havaittu olevan harvinaisia tai uhanalaisia kasveja tai eläimiä. Eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä, sillä ottamisalueella ja sen lähiympäristössä elävälle lajistolle soveliaita vastaavia elinympäristöjä on lähialueella. Ottamistoiminnan jälkeen eläimet voivat käyttää aluetta elinympäristönään kuten tähänkin asti. Suunniteltu toiminta ei vaikuta merkittävästi linnustoon, koska kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen alueella.

- Natura: Lähin Natura-alue on Reposuo - Kalliolahdensuo (FI0700028). Se sijoittuu alueen kaakkoispuolelle noin 25 km päähän.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Kaupunginhallituksen lupajaosto myöntää Sami Jääskeläiselle maa-ainesten ottoluvan ja ympäristöluvan kivenmurskaamolle hakijan esittämän ottamissuunnitelman (3.4.2023), muutetun ottamissuunnitelman (25.7.2023) ja ympäristölupahakemuksen sekä alla olevien lupamääräysten mukaisesti.

Vastaus muistutukseen ja lausuntoon

Muistutus on huomioitu seuraavissa lupamääräyksissä: 1, 2, 3, 8 ja 10.

Luvanhakija on rajannut aluetta niin, ettei maa-aineksia oteta luonnonsuojelualueiden välistä, jolloin lähteen ympärille jää suoja-alue. Luvanhakija seuraa lähteen laatua ja ilmoittaa tuloksista ympäristönsuojeluviranomaisille. Lupaviranomainen ei voi määrätä korvauksista mahdollisissa haitta- tai vahinkotapauksissa. Korvausvelvollisuudesta määrätään maa-aineslain 9 §:ssä.

Lupaviranomainen ei voi antaa määräyksiä lupa-alueen ulkopuolelle kuuluvan yksityistien sulkemiseen. Yksityistielain mukaisilla tiealueilla liikenteeseen liittyvien määräyksien antaminen kuuluu tienpitäjälle. Luvanhakijalla ei ole hakemuksen perusteella tieoikeutta muistutuksen tekijän mailla kulkevaan tiehen.

Päivittäiset toiminta-ajat ovat Muraus-asetuksen (VNA 800/2010) 8 §:n mukaiset eikä ole perusteita niiden tiukentamiseen. Luvanhakija on luopunut jo murskaustoiminnasta kesäkuukausien ajalta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto on huomioitu kokonaisuudessaan lupamääräyksissä.

Lupamääräykset

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava alueen rajauksen osalta 25.7.2023 päivättyä ottamissuunnitelmaa. Muilta osin maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 3.4.2023 päivättyä ottamissuunnitelmaa. Alin ohjeellinen ottamistaso on +118,00 (N2000) alueen itäpuolella (vaihe I) ja +132,00 (N2000) alueen länsipuolella (vaihe II). Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän

totetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 2 metriä paksu suojakerros.

2. Maa-ainesta saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on 60 000 m³ltr ja muutetussa hakemuksessa esitetyn ottamisalueen pinta-ala on 3,1 hehtaaria. Ottamistoiminnassa on jätettävä vähintään 20 metrin suojavyöhyke naapurikiinteistöön.
3. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä näkyvästi maastoon ja merkinnät on pidettävä kunnossa.
4. Toiminnan edetessä luiskien yläreunat tulee merkitä lippusiimoin tai selvin varoitustauluin. Alueelle johtavalle tielle tulee myös asentaa putoamisvaarasta kertovia kylttejä. Varoitusmerkintöjä tulee ylläpitää säännöllisesti eikä kuluneet merkinnät saa aiheuttaa ympäristön roskaantumista.
5. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain viimeistään 31.1. mennessä ilmoitettava otetun aineksen määrä ja laatu ensisijaisesti sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.
6. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantasoa kahdesti vuodessa (kevät ja syksy) vähintään kahdesta pohjaveden havaintoputkesta. Putket tulee asentaa alueen itä- ja länsipuolelle. Länsipuolen putki voidaan asentaa II-vaiheessa. Tiedot korkeushavainnoista tulee toimittaa NOTTO-tietokantaan vuosittain 31.1. mennessä.
7. Luvanhaltijan on otettava näyte itäpuolella sijaitsevasta lähteestä. Näyte on otettava ennen toiminnan aloittamista, lopuksi ja kerran vuodessa syyskuussa toiminnan aikana. Vesinäytteestä on analysoitava vähintään seuraavat parametrit: lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, rauta (liukoinen), mangaani (liukoinen), CODMn, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraattityppi, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt (C10-C40). Tulokset on toimitettava Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.
8. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta.
9. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Toiminnassa on noudatettava hakemuksessa esitettyjä päivittäisiä toiminta-aikoja. Kiviaineksen murskausta ei saa tehdä 1.6–15.8.välisenä aikana. Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia toiminnanharjoittajaa teettämään meluselvitys lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

10. Polttoainesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Valuma-altaan tilavuuden tulee olla 1,1 kertaa siihen sijoitetun suurimman yksittäisen säiliön tilavuus. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä sekä lapon estolla. Polttoainesäiliöt tulee sijoittaa kaivuualueen ulkopuolelle. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden tulee olla nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Poltto- ja voiteluaineita sekä kemikaaleja saa säilyttää alueella vain toimintajakson aikana.

Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti ja sijoitettava kaivuualueen ulkopuolelle. Ottamisalueella ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella tulee olla imeytysmateriaalia öljyvuo-tojen varalta.

11. Toiminnan jätehuolto on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueella muodostuvat jätteet on toimitettava kunkin toimintajakson jälkeen luvalliseen vastaanotto- paikkaan.

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

Vaaralliset jätteet on varastoitava katetuissa tiloissa ja sellaisella alustalla, jossa mahdolliset vuodot saadaan kerätyksi talteen. Vaaralliset jätteet on pakattava varastointia ja kuljetusta varten asianmukaisesti laatu- ja vaarallisuutta osoittavin merkinnöin varustettuihin tiiviisiin astioihin tai säiliöihin. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava sellaiselle yritykselle tai laitokselle, joka saa ympäristöluvan perusteella vastaanottaa ko. vaarallista jätettä. Mitään jätteitä ei saa hävittää polttamalla.

12. Jätteistä tulee pitää jäteasetuksen (978/2021) 33 §:n mukaista kirjanpitoa. Edellistä kalenterivuotta koskeva yhteenveto jätekirjanpidosta on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Kirjanpito on toimitettava ensisijaisesti ympäristönsuojelun valvonnan sähköisen asiointijärjestelmän (YLVA) kautta.

13. Toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa, joka on pyydettyessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan on merkittävä ainakin seuraavat tiedot:

- murskauslaitoksen tuotantotiedot ja käyntiajat
- polttoaineiden kulutus (t/a)
- tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä häiriöistä (syy, kesto aika, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä tehdyt toimenpiteet)

14. Lieksan kaupungin ympäristönsuojeluun on viipymättä ilmoitettava häiriötilanteista sekä vahingoista tai onnettomuuksista, joista aiheutuu määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä tai toimia jätehuollon järjestämisessä. Mikäli alueella tapahtuu öljyvahinko tai muu siihen rinnastettava vahinko, on siitä välittömästi ilmoitettava hätäkeskukseen (112) ja ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ja niiden aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi.
15. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toiminnan merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä ympäristönsuojeluviranomaiselle.
16. Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä. Luvan haltijan tulee luvan voimassaoloaikana pyytää valvontaviranomaisen lopputarkastus, kun toiminta on päättynyt.
17. Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN)törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Noudatettaessa hakemuksen liitteenä olevaa maa-ainesten ottamissuunnitelmaa, muutettua ottamissuunnitelmaa ja ympäristölupahakemusta sekä tässä päätöksessä annettuja määräyksiä, maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty lupahakemuksen yhteydessä.

Kun toimintaa harjoitetaan ympäristölupahakemuksessa ja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, niin toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa on säädetty (YSL 48 §).

Yleiset perustelut

Ottamisalue ei ole luokitellulla pohjavesialueella eikä luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella. Ottamisaluetta on rajattu niin, ettei sillä ennalta arvioiden pitäisi olla haitallista vaikutusta läheisiin luonnonsuojelualueisiin sekä lähteeseen. Alueella on otettu maa-aineksia jo 1960-luvulta lähtien.

Lähin vakituinen asutus sijaitsee suunnitelma-alueen rajauksesta 100 metrin etäisyydellä ja vapaa-ajan asutus noin 290 metrin päässä. Murskaustoiminta-alueen reunasta on lähimpään häiriintyvään kohteeseen matkaa 305 metriä. Toiminnasta voi aiheutua jossain määrin viihtyisyyshaittaa silloin, kun toiminta on käynnissä. Koska toimintaa ei ole alueella jatkuvasti ja toiminta-aikoja on rajoitettu arkipäiviin, jää mahdollinen viihtyisyyshaitta väliaikaiseksi. Lisäksi toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, ettei alueella suoriteta murskaustoimintaa kesäkuukausina. Toiminnanaikaista melu- ja pölyhaittaa voidaan vähentää tehokkaasti ottamissuunnitelman mukaisesti työteknisin sekä teknisin ratkaisuin. Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, jätteiden syntymisen ja haittojen vähentämisestä. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1–3

Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Aluetta on rajattu Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon ja luvanhakijan esityksen perusteella. Rajauksella pyritään suojaamaan läheisiä luonnonsuojelualueita sekä alueen alapuolista lähdettä. Alin ottamistaso on hakemuksen mukainen. Ympäristöministeriön julkaisun Maa-ainesten ottaminen – opas maa-ainesten kestäväseen käyttöön (2020) mukaan 2 metrin suojakerros on riittävä pohjavesialueen ulkopuolisilla alueilla. Ottamisalue tulee merkitä maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä. Ottotoiminnasta ei saa aiheutua haittaa naapurikiinteistölle. Tämän vuoksi ottotoiminnassa on jätettävä 20 metrin suojavyöhyke naapurikiinteistön rajalle. Metrimäärä on ottamissuunnitelman mukainen. Korkotason, alimman ottotason ja rajojen merkintä helpottaa valvontaa ja ottotoimintaa. (MAL 11 §, VNA 926/2005 7 §).

Määräys 4

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. Määräykset ovat tarpeen valvonnan ja yleisen turvallisuuden kannalta. Turvallisuustoimenpiteet ovat ottamissuunnitelman mukaiset. Ympäristöä ei saa roskata. (MAL 11 §, VNA 926/2005, JL 75§).

Määräys 5

Ilmoittamisvelvollisuus perustuu maa-ainelain 23 a §:ään ja valtioneuvoston asetuksen 926/2005 9 §:ään. Koska käytössä on valtakunnallinen sähköinen tietojärjestelmä, on sen käyttö perusteltua.

Määräys 6

Pohjavedenpinnan korkeus on oltava tiedossa, että alimman ottamistason ja ylimmän pohjavedenpinnan väliin jää aina luvan mukainen suojakerros. Alueen laajuus ja maastonmuodot huomioiden ottamisalueelle on syytä asentaa kaksi pohjavesiputkea.

Maa-ainesten ottajan on oltava selvillä maa-ainesten ottamisen vaikutuksista pohjavedenpinnan korkeuteen. Pohjaveden korkeus vaihtelee, joten mahdollisimman luotettavan tiedon saamiseksi mittaustuloksia on oltava riittävästi. Mittaustuloksista ilmoittaminen on tarpeellista valvonnan kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräys 7

Ottamistoiminta ei saa aiheuttaa haittaa yksittäisten talouksien vedenhankinnalle eikä vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisille lähteille tai muille vesiluontotyypeille. Tämän takia ottamistoiminnan aikaisia vaikutuksia vedenlaatuun on seurattava.

Määräys 8

Valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta on annettu vähimmäisvaatimukset toimintaan, johon on oltava ympäristölupa. Asetuksen kaikkia velvoitteita on turha toistaa luvassa.

Määräys 9

Määräyksellä pyritään estämään toiminnasta aiheutuvia meluhaittoja asutukselle. Toiminta-ajat voivat olla hakemuksen mukaiset, koska ne ovat Muraus-asetuksen mukaiset. Lähin asutus on alle 500 metrin päässä murskauslaitoksesta. Kesätauko murskauksessa on hakijan esittämä. (VNA 800/2010 8 §).

Määräys 10

Polttoaineet saattavat aiheuttaa puutteellisesti käsiteltyinä ja varastoituna maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Työkoneiden ja laitteiden huolloista ja huonokuntoisista koneista aiheutuvista päästöistä voi aiheutua maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain perusteella. (MAL 11 §, YSL 7, 16, 17 ja 52 §:t, VNA 800/2010 9 §).

Määräys 11

Säännöllinen jätteiden poisvientä alueelta ehkäisee roskaantumista. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia. Vaarallisten jätteiden säännöllinen toimittaminen asianmukaiseen

käsittelyyn on tarpeen terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. (MAL 11 §, YSL 52 ja 58 §:t, JL 15-17 §:t, JA 7-8 §:t, VNA 800/2010 11 §, kunnalliset jätehuoltomääräykset)

Määräys 12

Jätekirjanpitovelvollisuus ja tietojen toimittaminen valvontaviranomaiselle perustuu YSL 52 §:ään, YSA 15 §:ään, jätelain 118 §:ään ja valtioneuvoston asetukseen jätteistä 33 §:ään. Koska käytössä on valtakunnallinen sähköinen tietojärjestelmä, on sen käyttö perusteltua.

Määräys 13

Kirjanpito- ja raportointivelvollisuus on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan takia (YSL 62 §).

Määräys 14

Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisella ja muilla toimenpiteillä voidaan merkittävästi vähentää vahinkojen määrää ja vakavuutta sekä rajata haitalliset ympäristövaikutukset mahdollisimman pieniksi. (YSL 52 ja 62 §:t, VNA 800/2010 12 §).

Määräys 15

Määräys on annettu luvan valvonnan takia. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. (YSL 52 ja 170 §:t).

Määräys 16

Ottamisalueen jälkihoidon tarkoituksena on nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista ja vähentää maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia ympäristöön ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. Loppukatselmuksessa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. (MAL 11 §, VNA 926/2005 8 §)

Määräys 17 annetaan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon mukaan erittäin uhanalaisten lintujen pesimisrauhan takaamiseksi.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

MAL	maa-aineslaki 555/1981
YSL	ympäristönsuojelulaki 527/2014
YSA	valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014
JL	jätelaki 646/2011
JA	jäteasetus 978/2021
VNA 926/2005	valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
VNA 379/2008	valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 379/2008
VNA 800/2010	valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010

VNA 993/1992 valtionneuvoston päätös melutason ohjearvoista
993/1992

Kunnalliset jätehuoltomääräykset, Savo-Pielisen jätelautakunta 1.1.2023

Lieksan kaupungin maa-ainestaksa ja ympäristönsuojeluviranomaisen
taksa, kaupunginhallituksen lupajaosto 24.4.2018

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksestä lukien. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 3.8.2033.

VAKUUS Ennen tämän luvan mukaista aineiden ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 6 800 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §).
Vakuuden suuruus perustuu Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston 24.4.2018 hyväksymän ja 1.6.2018 voimaan tulleen maa-ainestaksan 8 §:ään.

Vakuuden tulee olla voimassa 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan tai siihen saakka, kunnes ottamissuunnitelmassa ja luvassa määrätty ottamisalueen jälkihoito on tehty. Vakuus palautetaan sitten, kun em. jälkihoitotyöt on tehty ja alueella on tehty lopputarkastus.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kiviaineksen ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa tätä päätöstä noudattaen. Hakijan on toimitettava ennen toiminnan aloittamista vakuus mahdollisten haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi siltä varalta, että lupapäätös kumotaan tai sitä muutetaan. Vakuutena hyväksytään lupamääräysten noudattamiseksi asetettu vakuus.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon. Päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska ottamistoiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti (MAL 21 § ja YSL 199 §).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-ainesluvan käsittelystä peritään maa-ainestaksan mukaisesti 986,5 € (185 € ottamissuunnitelman tarkistamisesta ja 65 €/ha+ 0,01 €/m³).

Maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelystä peritään em. mukaisen maksun lisäksi 1000 € maksu.

Luvasta maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa peritään 85 €

Maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelystä peritään siis yhteensä **2071,5 €** (986,5 € + 1000 € + 85 €). Lisäksi laskutetaan kuulemiskulut.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Lupapäätös annetaan tiedoksi **xx.xx.2023**. Päätös lähetetään luvan saajalle, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksille. Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Lieksan kaupungin internet-sivuilla.

Tieto päätöksestä lähetetään lisäksi niille, joille on lähetetty tieto hakemuksen vireilläolosta.

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta hallintovalituksella pöytäkirjan liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.